

עם דמדומי שנה / הרב מאיר שוורצמן

עוד מעט ועוברת השנה
ואותה תירש שניה -
התהיה שמחה ועליזה,
או עצבה ותמיד בוכיה?

התשמח נפשות האומללים,
שאחותה היוצאת הדאיבה?
התחיה העצמות היבשות,
שאחותה העוברת הרעיבה?

ושמשה, התעל ותזרח
למצפים לאורה הבהיר?
או תכסה בעננים שחורים,
שאף קרן אחת לא תאיר?

עוד מעט ועוברת השנה
ומקומה תירש שניה
וליבי מלא ערגה ותפילה
ונפשי בסתר הומיה.

נעיין בשיר

1. בבית הפותח את השיר ובבית המסיים אותו חוזרות שתי שורות זהות. במה שונות הן מהשורות שביניהן?

2. סימן הפיסוק החוזר כאן ארבע פעמים הוא _____

3. האות ה' הפותחת כל שאלה נקראת _____

אפשר לומר כי שתי השורות החוזרות קובעות עובדה המעוררת סימן שאלה.

4. השלימו:

העובדה:

עוד מעט _____

ואותה _____

התהיות:

ה _____ או _____

ה _____ ש _____

ה _____ ש _____

ה _____ ש _____

5. השאלות המתעוררות עם התקרב השנה החדשה מביעות: (מחקו את המיותר) אי הבנה, חרדה, תהיה, התלהבות

6. עם סיום השיר חוזר שוב המשורר וחש שוב באותה עובדה. בשנה החדשה המתקרבת. הפעם תחושה זו מביאה בעקבותיה

רגשות שונים. מה הם: _____

בסוף השיר

בתחילת השיר

תפילה

עובדה:

חרדה

עובדה:

ולבי _____ ערגה ←

ה?.... ←

ונפשי _____ הומיה.

ה?....

ה?....

7. מה לדעתכם הביא את המשורר מן החרדה אל התפילה?

קוה אל ה' חזק ויאמץ ליבך וקוה אל ה'

8. התהיות - השלימו:

זה	לעומת	זה
_____	_____	בשאלה ראשונה: שמחה ועליזות
דאבה	_____	בשאלה שניה: _____
_____	_____	בשאלה שלישית: תחיה
קדרות	_____	בשאלה רביעית: _____

9. הניגודים בשאלה שניה ושלשית מעמידים זה מול זה:

צינו V בצד התשובה הנכונה:

עתיד מול עבר

עתיד מול עתיד

עבר מול הווה

במה שונות השאלה הראשונה והרביעית מהשאלות האחרות? (לגבי הזמן)

10. כיצד עברה על המשורר וסביבתו השנה שחלפה?

11. באיזה בית בשיר נעזרתם? צטטו.

12. לפנינו שתי שנים: החולפת והמתקרבת

המחבר קורא להן: אחות יורשת

מצאו היכן? בבית.....

13. הידעתם מנין לקח המשורר את השאלה "התחיה העצמות היבשות"?

14. בית אחד בשירנו בנוי כולו על דימוי, מהו? כתבו בלשונכם.

15. גם הכותרת בנויה על דימוי, למה מדמה המשורר את התקופה של ערב ראש השנה?

16. לסיכום: הקורא את השיר מבלי להתעמק בבית האחרון עלול להרגיש אזלת יד וחסר אונים מול העתיד הבלתי ידוע. מדוע הרגשה זו אינה מוצדקת?

צטטו את דברי חז"ל בענין זה:

..... "ותשובה

(העבודות – מתוך חוברת עבודות לילדתנו ו', ר' אלטר ושי' אזרח)